

พร้อมเพื่อรบ : ทหารเรือในจังหวัดชายแดนภาคใต้
PREPARATION FOR WARFARE : ROYAL THAI NAVY IN THE SOUTHERN
BORDER PROVINCE

บทความวิจัย

นาวาโทหญิง โสภิตา ล้อใจ¹
ประจำหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา
Commander Sopida Lorjai
Officer, Armed Forces Development Command

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของทหารเรือในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2. ผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ 3. การปรับตัวและแนวทางการเตรียมความพร้อมของทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ประเด็นสำคัญคือ 1) ด้านความเป็นอยู่ 2) ด้านการปฏิบัติงานและ 3) อันตรายจากการปฏิบัติงาน

2. ผลกระทบของการปฏิบัติหน้าที่ 1) ผลกระทบต่อสุขภาพ คือ ผลกระทบทางร่างกายและสุขภาพจิต กระทบทางร่างกาย คือ การปฏิบัติงานในสิ่งแวดล้อมที่ไม่คุ้นเคยและเสี่ยงต่ออันตราย มีโอกาสเผชิญกับภัยคุกคามต่าง ๆ เช่น เสียงดัง อุณหภูมิอากาศที่สูง หรือต่ำเกิน ภัยจากสารเคมี ผลกระทบต่อสุขภาพจิต ประกอบด้วยปัจจัยภายนอก เช่น การลาดตระเวนในสภาพอากาศที่ร้อน และในที่มีดมมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ไม่ชัด และสิ่งกระทบกระเทือนต่าง ๆ ปัจจัยภายใน เช่น ความรู้สึกนึกคิด ความรู้สึกโดดเดี่ยว ความรู้สึกเหงา ความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ ความรู้สึกสิ้นหวัง การแยกจากครอบครัว ความรู้สึกเสียใจเมื่อผู้ร่วมงานหรือคนรู้จักเสียชีวิตขณะปฏิบัติหน้าที่ 2) ผลกระทบทางเศรษฐกิจ ผลกระทบทางบวก คือ ผู้ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ภาคใต้จะได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ได้รับสวัสดิการ ได้รับค่าตอบแทนพิเศษ และการได้รับพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ผลกระทบทางลบ คือ มีค่าใช้จ่ายสูงในการกลับไปดูแลครอบครัวในช่วงเวลาพัก และผลกระทบทางสังคม

¹ ประจำหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา
E-mail: sopidalorjai@hotmail.com

พบว่า มีผลทั้งทางบวกและทางลบ ผลกระทบทางบวก คือ การได้รับประสบการณ์และทักษะที่จำเป็นในการทำงาน ทำให้ครอบครัวได้รับการดูแลจากหน่วยงาน ผลทางลบ คือ อุปสรรคในการปฏิบัติงานเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เช่น การผลัดเปลี่ยนบุคคลากรทำให้ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน ขาดความชำนาญและยังไม่คุ้นเคยกับพื้นที่ **3. การปรับตัว** ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ การปรับตัวทางด้านสรีระ ด้านอัตมโนทัศน์ ด้านบทบาทหน้าที่ และด้านการพึ่งพาระหว่างกัน **การเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย** 1) การเตรียมความพร้อมด้านความรู้ วัฒนธรรมในพื้นที่และความรู้เฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางทหาร 2) การเตรียมความพร้อมส่วนบุคคล ประกอบด้วย การเตรียมด้านร่างกาย การเตรียมการด้านจิตใจ 3) การเตรียมการด้านความรู้ส่วนบุคคล 4) การเตรียมทัศนคติในการทำงาน และ 5) การจัดการเกี่ยวกับครอบครัวและเอกสารส่วนบุคคล

คำสำคัญ: ทหารเรือ จังหวัดชายแดนภาคใต้ การรบ
Abstract

This research has aims to study the operating conditions, impact, adaptation and working guideline personnel preparation for warfare of Royal Thai Navy in the Southern province Thailand. The results were found that: **1. There are 3 elements of operating condition of working that are** 1) livelihood 2) characteristic of working place on duty 3) danger form mission **2. Impact on working in the southern border province** found that 1) health impacts are physical and mental, physical as working in an unfamiliar environment and risk of danger, there is an opportunity to encounter threats

such as loud noise, excessively high or low air temperature, chemical hazards, in the dark can't be seen clearly. Internal factor such as feelings of loneliness, low self-confidence, feelings of hopelessness, separation from family, feelings of regret when coworkers an acquaintance died while on duty. 2) economic impact consisting of positive impact from compensation and welfare and negative impact from high expense from transportation to home town. Social impact consisting of positive and negative impacts, positive impact that are from direct working experiences and skill, family care and a negative impact from being obstacles to the operation can occur at any time, such as the change of personnel resulting in a lack of continuity in the operation, lack of expertise and unfamiliar with the area. **3 There were 4 element of adaptation** i.e. physiological needs, self concept, role function and interdependence relations. Personnel preparation consists 3 main issues of guidance about 1) Preparation of local cultural knowledge and specialized knowledge related to military operations. 2) Personnel preparation consists of physical and mental preparation 3) Knowledge of personnel preparation 4) preparation of work attitude and 5) family preparation and personal documents.

Keyword: Royal Thai Navy/Southern Border Province/Warfare

ที่มาความสำคัญของปัญหา

จากข้อความตอนหนึ่งในบทเพลงแห่งราชนาวิกิว่า “หนึ่งพันห้าร้อยไมล์ ทะเลไทยมีนาวิกิเฝ้า ข้าศึกฮึกเข้าระดมโจมตี นาวิกิรับรบอยู่ ใหญ่ก็ตันตองสู้กัน พาดพันให้รู้ ไม่ปล่อยให้ฝ่ายศัตรูล้ำอริปไตย...” ข้อความในบทเพลงที่ประพันธ์ขึ้นนี้ได้สะท้อนบทบาทของการป้องกันประเทศของกองทัพเรือ ไม่ว่าจะตามเกาะแก่งและชายฝั่งทะเล กองทัพเรือได้มีการจัดวางกำลังทั้งทางทะเลด้านอ่าวไทยและทะเลอันดามัน รวมถึงพื้นที่ทางบก มีการปฏิบัติการตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติ และรักษากฎหมาย โดยพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงรวมถึงพื้นที่ชายแดนที่นับว่าเป็นพื้นที่ที่เข้าถึงได้ยาก เป็นส่วนที่มีอำนาจรัฐอ่อนแอหรือบางพื้นที่เป็นเขตปลอดอำนาจรัฐ ทั้งยังเป็นพื้นที่ล่อแหลมและอันตราย การเตรียมความพร้อมด้านการฝึกกำลังพลก่อนปฏิบัติราชการในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างเป็นระบบสม่ำเสมอ และต่อเนื่องเพื่อให้อำนาจรัฐมีความรู้ ความชำนาญและลดช่องว่างระหว่างผู้ปฏิบัติงานและประชาชนที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น มีทักษะการจัดการกับความไม่สงบอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดการสูญเสียแต่อย่างไรก็ตาม การทำงานในพื้นที่เสี่ยงดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อทั้งร่างกายและสภาพจิตใจและเมื่อต้องเผชิญเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจากรายงานเหตุการณ์ความรุนแรงและความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของศูนย์เฝ้าระวังภาคใต้ (Deep South Watch) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี พบว่า มีเหตุการณ์ความไม่สงบสะสมตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2547 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2557 ในพื้นที่จังหวัด ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสงขลา มีเหตุการณ์ทั้งสิ้น 14,688 เหตุการณ์ มีผู้เสียชีวิตทั้งสิ้น 6,286 ราย และมีผู้ได้รับบาดเจ็บทั้งสิ้น 11,366 ราย

เฉลี่ยปีละ 1,033 ราย โดยเหยื่อผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บมีทั้งราษฎร ตำรวจ และทหาร ข้าราชการและลูกจ้าง พระภิกษุ สามเณร บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน เป็นต้น

จากสถานการณ์ความรุนแรง ภาครัฐโดยกระทรวงกลาโหมได้จัดกำลังพลหมุนเวียนกันปฏิบัติราชการในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีทั้งที่อยู่ในส่วนรบ คือพื้นที่ที่มีการต่อสู้ใช้อาวุธ มีการปฏิบัติการทางทหารที่มีความกดดันสูง รวมถึงภารกิจที่มีใช้การรบ ผู้ที่ต้องปฏิบัติราชการต้องประสบกับอุบัติเหตุ การเจ็บป่วย โรคระบาดในพื้นที่ สภาพแวดล้อมที่แปรปรวนตลอดเวลา

กองทัพเรือเป็นหนึ่งใน 3 เหล่าทัพ ที่มีบทบาทสำคัญในการป้องกันประเทศและความมั่นคงของรัฐ โดยเฉพาะความมั่นคงด้านเกาะแก่งและชายฝั่งทะเล การปฏิบัติงานของกองทัพเรือ นั้น มีการจัดวางกำลังดูแลทั้งทางทะเลด้านอ่าวไทยและทะเลอันดามันรวมถึงพื้นที่ทางบก รักษาผลประโยชน์ของชาติ รักษากฎหมาย มีกำลังรบของกองทัพเรือดูแลรับผิดชอบตั้งแต่เหนือสุดถึงใต้สุด รวมทั้งด้านตะวันออกและด้านตะวันตกของประเทศทั้งพื้นที่ทางทะเล และพื้นที่ทางบก (กองทัพเรือ, 2552) นั้นหมายถึงขอบเขตของรับผิดชอบของกองทัพเรือครอบคลุมไปถึงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วย โดยพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยง พื้นที่ชายแดนนับว่าเป็นพื้นที่ที่เข้าถึงได้ยาก เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เป็นที่อำนาจรัฐอ่อนแอหรือบางพื้นที่เป็นเขตปลอดอำนาจรัฐ เป็นแหล่งรวมของปัญหาภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ ทั้งจากภายนอกประเทศหรือภายในประเทศเอง ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อความปกติสุขของประชาชน ดังเช่น เหตุการณ์รุนแรงในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่มีผู้บาดเจ็บ และเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก นับว่าเป็นพื้นที่ชายแดนที่รัฐบาลทุกรัฐบาลที่ผ่านมาให้ความสำคัญเร่งแก้ปัญหา ที่เรื้อรังมานานและรุนแรงขึ้น

ทหารผู้ที่ถูกส่งไปปฏิบัติราชการต้องเผชิญกับประสบการณ์ต่าง ๆ เช่น อุบัติเหตุหรือการเจ็บป่วยระหว่างปฏิบัติงาน การรบในที่ที่มีการระบาดของโรคและสภาวะแวดล้อมที่มีความร้อนมากหรือหนาวมากไปเหตุการณ์เหล่านี้ทำให้เกิดการบาดเจ็บแก่ทหารผู้ปฏิบัติงานทางด้านร่างกาย ทพพลภาพหรืออาจสูญเสียชีวิต นอกจากนี้ยังต้องอยู่ห่างไกลจากครอบครัวและคนที่รัก สิ่งเหล่านี้ทำให้ทหารเรือที่ถูกส่งไปประจำการในพื้นที่เสี่ยงเกิดปัญหาทั้งทางด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต ปัญหาด้านสุขภาพจิตที่พบได้ คือ พบปัญหาภาวะที่ป่วยทางจิตเนื่องมาจากการปรับตัวซึ่งพบบ่อยในกำลังพลที่ต้องฝึกทหารอย่างหนักเพื่อให้ได้กำลังพลที่มีขีดความสามารถสูงและปฏิบัติราชการพิเศษ และพบว่าข้าราชการที่เพิ่งเข้าประจำการราชการชายแดน เมื่อเกิดการปะทะระหว่างลาดตระเวนมีอาการกลัวมาก มีอาการเครียดและไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ บางรายมีอาการเครียดสูงจนมีอาการป่วยทางจิต สิ่งสำคัญในการป้องกัน คือ การยึดเหนี่ยวหมู่ทหารที่ปฏิบัติหน้าที่ให้ใช้ชีวิตและเผชิญความเครียดร่วมกันให้มีความผูกพันพึ่งพากันและส่งเสริมให้เกิดภาวะผู้นำที่ดีจึงทำให้ผ่านสภาพที่รุนแรงนี้ไปได้ (เด่นเดชา ประทุมเพ็ชร, 2544 ; วีระ เชื่องศิริกุล, 2554)

จากที่กล่าวมาการเตรียมความพร้อมของกำลังพลก่อนลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่เสี่ยงภัย โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อันจะทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่นั้นได้รับความปลอดภัยเป็นสำคัญ

ผู้วิจัยทำการศึกษานำร่องโดยการสัมภาษณ์ข้าราชการทหารเรือที่ลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่ชายแดนภาคใต้พบประเด็นดังนี้ 1) มีการเตรียมด้านร่างกายให้มีความพร้อมการเตรียมทักษะทางทหารเพื่อให้มีทักษะและความชำนาญ การฝึกทำงานเป็นทีม 2) ด้านจิตใจ มีทัศนคติที่ดีในการทำงานและต้องรู้เป้าหมายและหน้าที่ในการลงไปปฏิบัติหน้าที่ มีกำลังใจเข้มแข็ง และมีความปลอดภัยในการทำงาน

3) ครอบครัวต้องรับรู้และเข้าใจ และมีการพูดคุยอธิบายถึงความจำเป็นที่ต้องมาปฏิบัติหน้าที่ 4) การเตรียมด้านสังคมและวัฒนธรรม เพื่อให้ง่ายต่อการพูดคุยประสานงานกับประชาชนในพื้นที่ จากการศึกษา นำร่องทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงข้อเท็จจริง สภาพความเป็นอยู่ลักษณะงานและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับทหารเรือที่ไปปฏิบัติหน้าที่ชายแดนภาคใต้อย่างแท้จริง ข้อเท็จจริงดังกล่าวจำเป็นต้องได้จากผู้ปฏิบัติหน้าที่จริงในพื้นที่ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่มีประสบการณ์ตรง อันจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษา

1. สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของทหารเรือในจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. ผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ของทหารเรือในจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. การปรับตัวและแนวทางการเตรียมความพร้อมของทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาการเตรียมความพร้อมของทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น ศึกษาตามแนวคิดการปรับตัวของ Roy (1984) ประกอบด้วย การปรับตัวด้านสรีระ การปรับตัวด้านอัตมโนทัศน์ การปรับตัวด้านบทบาทหน้าที่และการปรับตัวด้านการพึ่งพา และแนวความคิดการปรับตัวในการทำงานของ Dawis & Lofquist (1984) ประกอบด้วย การปรับตัวให้เข้ากับความต้องการขององค์กรและการปรับตัวให้เข้ากับความต้องการส่วนบุคคล เพื่ออธิบายการทำงานโดยมีการพิจารณาปัจจัยทั้งด้านสภาพแวดล้อมในงาน ปัจจัยด้านบุคคล รวมทั้งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ได้แก่ ความพึงพอใจในงานและความคงอยู่ในงาน แนวคิดการปรับตัวในการทำงาน

ของ Kammeyer-Mueller; & Wanberg (2003) อธิบายแนวความคิดการปรับตัวของผู้เข้ามาใหม่ในองค์กร เพื่อเปลี่ยนผ่านไปสู่การเป็นสมาชิกขององค์กรด้าน ความเครียดจากการปฏิบัติงานศึกษาตามแนวคิดของ Lazarus & Folkman (1984) ประกอบด้วย การใช้สติปัญญา ความรู้ประสบการณ์ที่มีมา และการตัดสินใจจากเหตุการณ์ เพื่อเลือกการเผชิญปัญหาอย่างเหมาะสม พร้อมกันนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ในประเด็น ผลกระทบด้านสุขภาพ ด้านเศรษฐกิจและสังคมด้วย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ทราบถึงการปรับตัวและนำไปสู่แนวทางในการ เตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ของทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ที่ศึกษา ได้แก่ จังหวัด ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยในความรับผิดชอบ ของหน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธิน (ฉก.นย.ทร/ฉก.นย.ภต.)
2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลและผู้ร่วมสนทนากลุ่ม
 - 2.1 ผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ข้าราชการทหารสังกัดกองทัพเรือ ซึ่งได้จากการเลือก อย่างเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นผู้ที่กำลัง ปฏิบัติหน้าที่หรือเคยปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน
 - 2.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ครอบครัวผู้ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ของข้าราชการทหารสังกัดกองทัพเรือ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ ศึกษาสภาพการปฏิบัติ หน้าที่ ผลกระทบ การปรับตัว และการเตรียมความพร้อม ของทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการปฏิบัติหน้าที่และ ผลกระทบของทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดน ภาคใต้ของประเทศไทย ใช้วิธีการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ เชิงลึกมีเครื่องมือประกอบ ดังนี้ 1) แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างหาคุณภาพแบบสัมภาษณ์ โดยการศึกษานำร่อง และนำมาปรับข้อความให้ครอบคลุม และเหมาะสมตามวัตถุประสงค์และกรอบการวิจัย และ 3) แบบบันทึกการสังเกต ด้านผู้ให้ข้อมูล มีผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ข้าราชการทหาร สังกัดกองทัพเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 13 คน ผู้เกี่ยวข้อง คือ ครอบครัว ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานของผู้ให้ข้อมูลหลัก รวม 19 คน

ตอนที่ 2 ศึกษาการปรับตัว และแนวทางการเตรียม ความพร้อมของทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดน ภาคใต้ของประเทศไทย โดยการสนทนากลุ่ม กำหนดผู้ร่วม สนทนากลุ่ม ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ดังนี้ 1) จิตแพทย์ จำนวน 1 คน 2) พยาบาลที่ได้รับการอบรมเฉพาะทางสาขาจิตเวชศาสตร์ จำนวน 1 คน 3) พยาบาลวิชาชีพ จำนวน 2 คน 4) นักจิตวิทยาคลินิก จำนวน 1 คน 5) ครูฝึก จำนวน 1 คน 6) ผู้ปฏิบัติงาน ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน จำนวน 4 คน โดยสนทนากลุ่ม ณ สโมสรรมเกล้า ค่ายจุฬาภรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของทหารเรือในจังหวัด ชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการปฏิบัติหน้าที่ ของทหารเรือในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ต้องปฏิบัติ หน้าที่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงและอันตราย ตกเป็นเป้าหมาย ของผู้ก่อการร้าย ดังเช่น เหตุการณ์ลอบวางระเบิด หรือ การลอบทำร้ายเจ้าหน้าที่ ดังนั้นจึงต้องสวมเสื้อเกราะและ

พกอวูที่มีน้ำหนักมาก ตลอดในช่วงที่ออกปฏิบัติหน้าที่ที่มีความต่อเนื่องยาวนานแม้ในสภาพอากาศที่ร้อน ลักษณะการทำงานจะทำงานเป็นทีม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการมอบหมายหน้าที่อย่างชัดเจน โดยรวมทหารที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่นั้นมีสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย เพื่อให้สามารถเข้ากับสภาพทั้งสภาพการทำงาน และสภาพแวดล้อมโดยรอบได้

2. ผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ของทหารเรือ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีผลกระทบที่สำคัญ 3 ด้าน ดังนี้

2.1 ผลกระทบด้านสุขภาพ การปฏิบัติหน้าที่ของทหารเรือในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีผลที่เกิดขึ้นกระทบต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิต ดังนี้ **ผลกระทบต่อสุขภาพกาย** ได้แก่ 1) การได้รับบาดเจ็บรุนแรงต่อตนเอง หรือมีผู้ใกล้ชิดได้รับอันตราย 2) ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย 3) มีอาการปวดเมื่อย อ่อนล้า หรือเวียนศีรษะ ขณะลาดตระเวน และ 4) ปฏิบัติหน้าที่ในที่มืดทำให้การมองเห็นไม่ชัด นอกจากนี้จากการทำงานเป็นระยะเวลาต่อเนื่องยาวนาน พักผ่อนไม่เพียงพอ ทำให้ร่างกายขาดความสมบูรณ์แข็งแรง ไม่กระฉับกระเฉง อ่อนเพลีย และมีความเจ็บป่วยเกิดขึ้นจากการทำงานในสภาพแวดล้อมที่ร้อนหรือหนาวเกินไปและมีภาระบาดเจ็บของโรคต่างๆ การปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีอันตราย มีความเสี่ยงสูง มีภัยคุกคามจากฝ่ายตรงข้าม มีการสู้รบ อาจได้รับบาดเจ็บเล็กน้อยหรือรุนแรง ผลจากการปฏิบัติหน้าที่ทางทหารต่าง ๆ เช่น มีอาการปวดเมื่อยเนื่องจากจำเป็นต้องใส่เสื้อเกราะซึ่งมีน้ำหนักมากหรือเวียนศีรษะ จากการลาดตระเวนที่ต่อเนื่องยาวนานและพักผ่อนน้อย การมองเห็นไม่ชัดเนื่องจากต้องปฏิบัติหน้าที่ในที่มืด สิ่งเหล่านี้ทำให้ทหารเกิดความอ่อนล้าจากการรบเป็นผลตามธรรมชาติของการทำงานหนัก ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ต้องเผชิญกับภัยอันตรายในสถานการณ์ที่คับขัน ร่างกายเกิดความอ่อนล้า ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับความสมบูรณ์

ของร่างกายและประสบการณ์การฝึก อากาศต่าง ๆ สามารถเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วหรือล่าช้าก็ได้ จะดีขึ้นเมื่อได้พักผ่อนนอนหลับและรับประทานอาหารที่มีประโยชน์อย่างเต็มที่ **ผลกระทบต่อสุขภาพจิต** มีความเครียดและความวิตกกังวลในการปฏิบัติงาน เนื่องจากสภาพงานในพื้นที่ต้องเผชิญอันตรายด้านต่าง ๆ เกิดความกดดันและความเครียด รู้สึกไม่พร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ มีความกังวลใจหากตนเองได้รับอันตรายจะไม่มีใครคอยดูแลครอบครัว และรู้สึกเสียใจเมื่อผู้ร่วมงานหรือคนรู้จักเสียชีวิตขณะปฏิบัติหน้าที่หรือรู้สึกเสียใจต่อการกระทำของตนเองที่อาจเป็นเหตุทำให้ผู้อื่นต้องเสียชีวิต

2.2 ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ได้รับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจทั้งทางบวกและทางลบ ผลทางบวกพบว่า ทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ได้รับค่าตอบแทนพิเศษตามข้อกำหนดของทางราชการ การเสียชีวิตหรือได้รับบาดเจ็บในพื้นที่จะทำให้ได้รับค่าตอบแทน จึงทำให้ทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ชายแดนภาคใต้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อการทำงาน ผลกระทบทางเศรษฐกิจในด้านลบ คือ เมื่อต้องกลับภูมิลำเนาต้องมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูง บางครั้งนั่งรถโดยสารใช้เวลาจนจึงปรับการเดินทางมาเป็นการใช้เครื่องบินเพื่อลดระยะเวลาการเดินทางให้สั้นลงทำให้มีโอกาสอยู่กับครอบครัวได้นานขึ้น ทำให้มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงขึ้น

2.3 ผลกระทบทางด้านสังคม ผลกระทบทางสังคมมีทั้งผลกระทบในทางบวกและทางลบ ผลกระทบในทางบวก คือ ในช่วงหยุดพักสามารถกลับไปหาครอบครัวที่อยู่ต่างจังหวัดไกล ๆ ได้ และมีความพึงพอใจสวัสดิการด้านอื่น ๆ เช่น การศึกษาของบุตร การได้รับพิจารณาเลื่อนขั้น ส่งผลการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ด้านทัศนคติเห็นว่าหน้าที่ของทหาร คือ การรบ การรักษาอธิปไตยของชาติ เมื่อมีพื้นที่ให้ทำงานจะเป็นประสบการณ์ที่ดีของทหาร ส่วนผลกระทบทางลบทางสังคม คือ อุปสรรคในการปฏิบัติงานที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

3. การปรับตัวและการเตรียมความพร้อมของทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

3.1 การปรับตัวของทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 1) การปรับตัวตามความต้องการด้านสรีระ เป็นการปรับตัวที่คงไว้ซึ่งความสมดุลและความมั่นคงทางร่างกาย หัวข้อของการปฏิบัติหน้าที่ที่มีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เช่น วิ่ง ว่ายน้ำ เข้าฟิตเนส และพยายามพักผ่อนอย่างเพียงพอ เพื่อให้ร่างกายมีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่องและพร้อมตลอดเวลาเมื่อต้องปฏิบัติงานในภาวะเร่งด่วน 2) การปรับตัวทางด้านอัตมโนทัศน์ การปรับตัวเมื่ออยู่ในภาวะเครียด มีการผ่อนคลายในการทำงาน มีวิธีการจัดการกับปัญหาอย่างเหมาะสม การปรับตัวต่อสภาวะกดดันต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองรู้สึกสบายใจ และขณะอยู่ในช่วงเวลพักผ่อนกำลังพลทำกิจกรรมที่ตนเองสนใจ เพื่อเป็นการผ่อนคลายความเครียด เช่น การดูโทรทัศน์ การออกกำลังกาย การดูหนัง ฟังเพลง ทำงานอดิเรกที่ตัวเองชอบ การเลี้ยงสัตว์ ปลูกผัก สันสนธิ์กับเพื่อนร่วมงาน การช่วยกันดูแลความสะอาดที่พักอาศัยและจัดสิ่งแวดล้อมโดยรอบ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ตนเองอยู่ในภาวะที่จิตใจสุขุมบรรณมีความเชื่อมั่นในตนเอง การมองตนเองอย่างมีคุณค่าสามารถยอมรับกับปัญหาต่าง ๆ ได้ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง และเพื่อนร่วมงานว่าสามารถฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้ การปรับความคิดของตนเองให้มองอันตรายที่เกิดกับเพื่อนร่วมงานหรืออันตรายที่อาจเกิดกับตนเองว่าเป็นเรื่องธรรมดา เมื่อต้องปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่เสี่ยงภัย การปฏิบัติงานอย่างรอบคอบจะทำให้ตนเองปลอดภัยยอมรับปัญหาที่เกิดขึ้นว่าปัญหาสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา และจะสามารถแก้ไขปัญหาและผ่านพ้นไปได้, สร้างความภาคภูมิใจในการทำงาน มีการปรับทัศนคติในการทำงาน มีความภูมิใจในการทำงานคิดว่าทหารมีหน้าที่ในการปกป้องประเทศ ทำงานเพื่อชาติ และเพื่อพระบาท

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว การปรับตัวด้านชีวิตความเป็นอยู่ การปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีวัฒนธรรมภาษาท้องถิ่น อาหาร สภาพความเป็นอยู่ที่แตกต่างออกไป ช่วงแรกผู้ให้ข้อมูลบางรายมีความรู้สึกอึดอัดและใช้เวลาในการปรับตัวระยะหนึ่งจึงยอมรับได้ ใช้ชีวิตความเป็นอยู่และรับประทานอาหารอย่างง่าย ๆ เพื่อปรับให้เข้ากับสภาพของพื้นที่ได้ การปรับตัวด้านทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน โดยมีการเพิ่มทักษะในหน้าที่ หมั่นอบรมฝึกฝนตามลักษณะงานของตนเองเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการทำงาน มีความมั่นใจว่าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความปลอดภัยไม่ได้รับอันตราย 3) การปรับตัวด้านบทบาทหน้าที่ การปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัดและปฏิบัติตามสิ่งที่ตนเองได้รับมอบหมายตามหน้าที่ และอยู่ในระเบียบวินัย มีการแบ่งหน้าที่การทำงานกันอย่างชัดเจนและทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถ 4) การปรับตัวด้านความสัมพันธ์ด้านการพึ่งพากัน เป็นการสนับสนุนทางสังคม โดยมีทั้งการสนับสนุนจากหน่วยงานและครอบครัว คือการทำงานอย่างเป็นพี่น้องผู้ร่วมงานสามารถพูดคุยทำความเข้าใจกันได้ง่าย มีการว่ากล่าวตักเตือนในฐานะพี่สอนน้องทำให้ไม่เกิดภาวะกดดันมีความรู้สึกเกรงใจกันและกัน การช่วยเหลือกันระหว่างเพื่อนร่วมงานมีความร่วมมือกันในการปฏิบัติหน้าที่ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา ความรู้สึกผูกพันกันในครอบครัว การปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งอยู่ห่างไกลจากครอบครัวทำให้เกิดความรู้สึกคิดถึงครอบครัวเมื่อต้องอยู่ห่างไกลแต่สามารถติดต่อกับครอบครัวได้เสมอ เนื่องจากปัจจุบันการติดต่อสื่อสารไม่ลำบาก และสามารถติดต่อได้หลายวิธี เช่น อินเทอร์เน็ต คุยผ่านกล้องทำให้เห็นหน้ากันในครอบครัวได้ ทำให้รู้สึกหาคิดถึง สิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ ทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ เช่น กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ (เสด็จเตี่ย) พระเครื่อง

และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ตนเองเคารพนับถือ นำติดตัวไปเมื่อปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้รู้สึกอุ่นใจ และมีกำลังใจเมื่อต้องปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่เสี่ยง

3.2 การเตรียมความพร้อมของทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม พบว่า มีการเตรียมความพร้อมมีดังนี้ 1) การเตรียมความพร้อมทางการทหาร การเตรียมความพร้อมทางการทหาร การฝึกที่ได้รับจากกองทัพเรือ คือ การฝึกทบทวนกำลังพล เพื่อเตรียมผลัดเปลี่ยนหน่วยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ห่วงเวลาการฝึกจำนวน 45 วัน โดยแบ่งการฝึกออกเป็น 2 ชั้น คือ ชั้นการฝึกภาคที่ตั้ง และชั้นการฝึกภาคสนามและจัดให้มีการฝึกทบทวนอยู่ตลอดเวลา เพื่อเตรียมตัวลงไปปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการฝึกในเรื่องของการรบในเมืองและการรบในป่า การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การเตรียมข้อมูลการปฏิบัติงานให้เป็นปัจจุบัน การใช้ภาษาประจำถิ่น คือ ภาษามลายูและวัฒนธรรมของท้องถิ่นโดยเฉพาะวัฒนธรรมชาวไทยมุสลิม โดยการฝึกนี้ถือเป็นพื้นฐานและเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่จะช่วยป้องกันการสูญเสีย และสามารถช่วยให้แก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างทันท่วงที เมื่อเกิดอันตรายรวมทั้งเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับกำลังพลในการปฏิบัติงาน การได้รับการฝึกทักษะต่าง ๆ ก่อนลงพื้นที่ จำเป็นต้องมีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ มีการจัดแบ่งหน้าที่การทำงานอย่างชัดเจน มีความทันสมัยรวมถึงการใช้เทคโนโลยีทางการทหารใหม่ ๆ หรือเทคนิควิธีการสอดคล้องกับสถานการณ์การก่อความไม่สงบในพื้นที่ มีการทดสอบ และประเมินความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง

2) การเตรียมตัวส่วนบุคคล การเตรียมร่างกาย จิตใจ และสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ มีการเตรียมตัวทางด้านร่างกาย โดยการออกกำลังกายอยู่เสมอเมื่อกำลังพลได้ทราบว่าคุณต้องมาปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากการปฏิบัติงานเป็นการปฏิบัติงานต่อเนื่องยาวนาน

และมีห้วงเวลาพักหลังจากปฏิบัติงาน ร่างกายจึงต้องแข็งแรง ไม่มีโรคประจำตัวร้ายแรงที่จะเป็นอันตรายต่อชีวิต การเตรียมด้านจิตใจ คือ เข้าใจบริบทของพื้นที่ สอบถามจากผู้มีประสบการณ์ทำให้ลดความวิตกกังวลและการนำสิ่งยึดเหนี่ยวหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่นับถือติดตัวลงไปทำให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น การเตรียมความรู้และอุปกรณ์หรือของใช้ส่วนบุคคล มีการเตรียมความรู้ของตนเองเพื่อนำไปใช้ในหน่วยงานเฉพาะด้าน เช่น ความรู้ด้านวัตถุระเบิด ความรู้ในการลาดตระเวนใต้น้ำ ความรู้ในการลาดตระเวนบนภูเขา การเตรียมอุปกรณ์ทั่วไปส่วนบุคคลหรืออุปกรณ์ส่วนบุคคลที่นำไปใช้ในการทำงาน การเตรียมทัศนคติในการทำงาน หน่วยงานให้ข้อมูลแก่กำลังพลได้รับทราบสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งบางครั้งภาพข่าวที่ได้รับจากสื่อมีความน่ากลัวและต่อเนื่องยาวนาน จึงทำให้กำลังพลและครอบครัวเกิดความวิตกกังวล สร้างความภูมิใจในอาชีพทหาร และคิดว่าเป็นหน้าที่ของทหารที่จะปกป้องและรักษาประเทศชาติ การจัดการเกี่ยวกับเอกสารและการเตรียมการด้านมรดก เตรียมเอกสารส่วนบุคคลและเตรียมการด้านมรดกจึงเป็นสิ่งที่ทหารที่ลงพื้นที่ภาคใต้ให้ความสำคัญ เนื่องจากอาจได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงานมีการบาดเจ็บหรือเสียชีวิต จึงจำเป็นต้องจัดการด้านเอกสารให้เรียบร้อยเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในภายหลัง นอกเหนือจากที่ทางส่วนราชการจัดให้ กำลังพลบางส่วนมีการเตรียมทำประกันชีวิตจากบริษัทประกันภัยของเอกชนไว้ให้แก่ครอบครัวด้วย การวางแผนด้านเศรษฐกิจของครอบครัว และแผนการดำเนินชีวิต เนื่องจากตนเองไม่สามารถดูแลครอบครัวได้ตลอดเวลา มีการหาบุคคลที่สามารถให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ หรือแหล่งประโยชน์ทางการเงินเมื่อเกิดภาวะที่ต้องใช้จ่ายเงินอย่างเร่งด่วน รวมถึงการการมอบหมายหน้าที่ที่ตนเองทำให้อื่นทำหน้าที่แทนกรณีเมื่อตนเองไม่สามารถทำได้ ทหารที่ลงมาปฏิบัติงานในพื้นที่ภาคใต้ส่วนใหญ่มีบทบาท

เป็นหัวหน้าครอบครัว เป็นผู้ดูแลในการอุปการะเลี้ยงดูครอบครัว มีความจำเป็นต้องการวางแผนการใช้เงินในครอบครัวและหาบุคคลที่สามารถช่วยเหลือทางการเงินได้ เมื่อประสบปัญหาเร่งด่วน การมอบหมายหน้าที่ที่ตนเคยทำให้ผู้อื่นทำหน้าที่แทน เนื่องจากลักษณะของงานและระยะทางที่ห่างไกล ทำให้ไม่สามารถดูแลหรือคงบทบาทในครอบครัวได้ จึงจำเป็นต้องมอบหมายบทบาทของตนให้ผู้อื่นดูแลคนในครอบครัว เช่น การมอบหมายให้ภรรยาทำหน้าที่ดูแลและตัดสินใจเมื่อตนเองไม่อยู่ การให้ญาติพี่น้องดูแลคนในครอบครัวของตน เมื่อต้องการความช่วยเหลือหรือการขอความช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชา เมื่อครอบครัวต้องการความช่วยเหลือในกรณีเร่งด่วน

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการปฏิบัติหน้าที่และผลกระทบของทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น ใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ทั้งด้านที่พักอาศัย ความเป็นอยู่หลับนอน การรับประทานอาหาร หรือพื้นที่อื่นที่ทางหน่วยจัดให้ เนื่องจากการปฏิบัติงานที่ต้องมีความพร้อม เต็มตัวตลอดเวลา เมื่อปฏิบัติหน้าที่จะมีการทำงานเป็นทีม ด้านสภาพการปฏิบัติงานออกปฏิบัติงานเป็นทีม การปฏิบัติงานในทุกหน่วยจะจัดชุดปฏิบัติงาน เป็น 2-3 ชุดปฏิบัติการ แล้วแต่แผนงานของหน่วย สลับกันเพื่อออกไปทำงานในพื้นที่เสี่ยงภัย มีชุดปฏิบัติงานและชุดพัก เนื่องจากการทำงานมีลักษณะงานที่ต้องทำงานต่อเนื่องยาวนาน ทั้งยังต้องมีการลาดตระเวนในพื้นที่ต่าง ๆ เช่น การลาดตระเวนในเมือง การลาดตระเวนในพื้นที่ห่างไกลจากตัวเมือง วัด โรงเรียน การลาดตระเวนในป่า ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นเป้าหมายของผู้ก่อการร้ายทั้งสิ้น เช่น ในแต่ละวันบางครั้งมีการลอบวางระเบิด 2-3 จุดต่อวัน

มีการลอบทำร้ายเจ้าหน้าที่ทหารในช่วงเวลากลางคืน เป็นต้น สัมพันธ์กับการศึกษาของ ชิดชนก ชัยธนาณี (2552) พบว่า ทหารที่ทำงานชุดลาดตระเวนเส้นทาง ชุดคุ้มครองครูและประชาชนและชุดมวลชนสัมพันธ์ มีการสลับสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันออกปฏิบัติงาน และจะทำงานเป็นทีม การปฏิบัติงานในพื้นที่เสี่ยงอันตรายนั้นทหารที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตกเป็นเป้าหมายของผู้ก่อการร้าย เช่น เกิดเหตุการณ์การลอบทำร้ายเจ้าหน้าที่ของราชการลอบวางระเบิดรายวัน

2. ผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

2.1 ผลกระทบต่อสุขภาพ ประกอบด้วย

ผลกระทบต่อสุขภาพกาย และผลกระทบต่อสุขภาพจิต ผลกระทบต่อสุขภาพกาย นั่นคือ คือ การปฏิบัติงานในสิ่งแวดล้อมที่ไม่คุ้นเคยและเสี่ยงต่ออันตราย การที่ต้องพร้อมเคลื่อนที่ตลอดเวลา และมีโอกาสเผชิญกับภัยคุกคามต่าง ๆ ได้แก่ ภัยคุกคามจากการกระทำของฝ่ายตรงข้าม ภัยจากการใช้อาวุธสู้รบทำให้เกิดการบาดเจ็บแก่ตนเองหรือผู้ร่วมงาน ซึ่งสามารถเกิดได้ในระดับเล็กน้อยจนถึงบาดเจ็บรุนแรงและเสียชีวิต นอกจากนี้ยังมีภัยที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ทางกายภาพ เช่น เสียงดัง อุณหภูมิอากาศที่สูง หรือต่ำเกิน ภัยจากสารเคมี เช่น ระเบิด แก๊สพิษ ภัยทางชีวภาพ เช่น เชื้อโรค สัตว์มีพิษ สัตว์นำโรค ภัยที่เกิดจากลักษณะการทำงานในการฝึกการปฏิบัติหน้าที่ทางทหาร เช่น การทำงานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องจักร การทำงานในที่แคบ ข้อพลิก กระดูกหัก เป็นต้น ผลกระทบต่อสุขภาพจิต ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพจิต มีทั้งปัจจัยภายนอก เช่น การลาดตระเวนในสภาพอากาศที่ร้อน และในที่มืดมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ไม่ชัด และสิ่งกระทบกระเทือนต่าง ๆ ปัจจัยเหล่านี้สามารถจะก่อให้เกิดความเครียดได้ ถ้ามีมากเกินไป อาจเป็นอันตรายต่อมนุษย์ ปัจจัยภายใน เช่น ความรู้สึกนึกคิด ความรู้สึกโดดเดี่ยว ความรู้สึกเหงา ความเชื่อมั่น

ในตนเองต่ำ ความรู้สึกสิ้นหวัง การแยกจากครอบครัว, ความรู้สึกเสียใจเมื่อผู้ร่วมงาน คนรู้จักเสียชีวิตขณะปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับแนวคิดผลกระทบต่อสุขภาพ คือ ผลต่อสภาวะที่สมบูรณ์ ทั้งทางกายภาพ ทางจิตใจ และทางสังคม การมีสุขภาพดี จึงต้องประกอบด้วย สุขภาพทางกาย (Physical health) สุขภาพทางจิต (Mental health) สุขภาวะทางสังคมและสุขภาวะทางจิตวิญญาณ (กุศลวิ โรจน์ไพศาลกิจ และวรากร เกรียงไกรศักดิ์, 2549, หน้า 9; ประเวศ วะสี, 2548, หน้า 31-32)

2.2 ผลกระทบทางเศรษฐกิจ มีผลทั้งทางบวกและทางลบ ผลกระทบทางบวก คือ ผู้ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ภาคใต้ จะได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ได้รับสวัสดิการ ทำให้ลดค่าใช้จ่ายและมีเงินออม ได้รับค่าตอบแทนพิเศษ และการได้รับพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ผลกระทบทางลบ คือ มีค่าใช้จ่ายสูงในการกลับไปดูแลครอบครัวในช่วงเวลาพัก ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดด้านเศรษฐกิจ คือ เศรษฐกิจของบุคคลประกอบด้วย รายได้และรายจ่าย ที่สามารถประเมินมูลค่าออกมาเป็นหน่วย เช่น ค่าจ้าง เงินเดือน รายจ่ายที่เป็นของตนเองและการใช้จ่ายเพื่อดูแลครอบครัว เศรษฐกิจจึงมีความสำคัญต่อบุคคล เพราะเศรษฐกิจเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทำมาหากินของมนุษย์เพื่อการดำรงชีพ แต่ถ้าเศรษฐกิจไม่ดี มีรายได้ไม่เพียงพอ มีหนี้สิน ไม่มีงานทำการดำเนินชีวิตของบุคคลนั้นจึงไม่มีความสุข (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2531, หน้า 2; จรีพร ชีรานนท์, 2526, หน้า 14)

2.3 ผลกระทบทางสังคม พบว่า มีผลทั้งทางบวกและทางลบ ผลกระทบทางบวก คือ การได้รับประสบการณ์ และทักษะที่จำเป็นในการทำงาน ทำให้ครอบครัวได้รับการดูแลจากหน่วยงาน ผลทางลบ คือ อุปสรรคในการปฏิบัติงานเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เช่น การพลัดเปลี่ยนบุคคลากรทำให้ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน ขาดความชำนาญและยังไม่คุ้นเคยกับพื้นที่ ความไม่พร้อมของอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานหรืออุปกรณ์ไม่เพียงพอ

ต่อการทำงาน การปฏิบัติงานที่ไม่ตรงกับความชำนาญ เป็นต้น อุปสรรคทางด้านภาษาและวัฒนธรรมในการสื่อสารกับประชาชน สอดคล้องกับแนวคิด ผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมี 2 ลักษณะ คือ ผลกระทบทางบวก มีหลายประการ หากมองจากแง่ของการพัฒนาตนเอง บุคคลอาจจะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเครื่องอุปโภคบริโภค ได้แก่ อาหารการกิน บ้านเรือน ที่อยู่อาศัย รวมทั้งการได้รับการบริการทางด้านสาธารณสุขต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ส่วนในแง่อื่น ๆ นั้น บุคคลอาจได้รับการศึกษาที่ดีขึ้น มีความรู้ ความคิดกว้างไกลกว่าเดิม มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและได้รับการยอมรับนับถือในวงสังคม ผลกระทบทางลบ เป็นผลที่เกิดจากการปรับตัวไม่ทันรวมทั้งไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจนกลายเป็นการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ ได้ และถ้าหากผู้ที่ไม่ยอมรับความเปลี่ยนแปลงนั้น ผลที่เกิดขึ้นตามมา คือ เป็นรอยร้าวที่ไม่อาจเชื่อมต่อกันได้ นำสู่ปัญหาสังคม เช่น ปัญหาความขัดแย้งในหน่วยงาน และปัญหาความเสื่อมโทรมของครอบครัว เป็นต้น (วราคม ที่สุกะ, 2527, หน้า 72; สนธยา พลศรี, 2541, หน้า 120)

3. การปรับตัวของทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้และแนวทางการเตรียมความพร้อมของทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

3.1 การปรับตัวของทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย **3.1.1 การปรับตัวตามความต้องการด้านสรีระ** เป็นการปรับตัวที่คงไว้ซึ่งความสมดุลและความมั่นคงทางร่างกาย ทหารที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เช่น วิ่ง ว่ายน้ำ เข้าฟิตเนส และพยายามพักผ่อนอย่างเพียงพอ เพื่อให้ร่างกายมีความพร้อม **3.1.2 การปรับตัวด้านอัตมโนทัศน์** ทหารที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความรู้สึกคิดถึง

ครอบครัวที่อยู่ห่างไกล แม้ว่าขณะออกไปปฏิบัติงานจะเกิดความวิตกกังวลทำให้ไม่มีสมาธิในการทำงาน ก็จำเป็นต้องตัดความกังวลออกไปและต้องปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและประสบการณ์ที่ได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานหรือบุคคลใกล้ชิดเคยได้รับอันตรายจากการทำงาน มีผลทำให้ตนเองเกิดความหวาดระแวงและความกลัวขึ้นมา

3.1.3 การปรับตัวด้านบทบาทหน้าที่ การปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ที่อันตรายมีความเสี่ยงสูง ทหารที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความเคร่งครัดต่อระเบียบวินัย และรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับประจำการใหม่

3.1.4 การปรับตัวด้านความสัมพันธ์ด้านการพึ่งพากัน การปรับตัวด้านความสัมพันธ์ด้านการพึ่งพากัน เป็นการได้รับการสนับสนุนทางสังคมทั้งด้านการทำงานและครอบครัวการช่วยเหลือกันระหว่างเพื่อนร่วมงานทำให้เกิดความร่วมมือกันในการปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา การปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ซึ่งอยู่ห่างไกลจากครอบครัว แม้ตนเองจะไม่สามารถดำรงบทบาทหัวหน้าครอบครัวได้ แต่มีผู้ดำรงบทบาทแทน เช่น ภรรยาทำหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัวหรือผู้บังคับบัญชาเข้ามาดำรงบทบาทแทน เมื่อตนเองไม่อยู่จากการปรับตัวที่กล่าวมาข้างต้น สอดคล้องกับ Andrews and Roy (1984) กล่าวว่า คนเป็นระบบชีวิตแบบระบบเปิดที่จะต้องปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงทำให้บุคคลต้องปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป การที่บุคคลจะปรับตัวได้หรือไม่ได้นั้นขึ้นอยู่กับระดับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม สัมพันธ์กับการศึกษาของ ขจรศักดิ์ อินทเนตร และปราโมทย์ วงศ์สวัสดิ์ (2563) กล่าวว่า การปรับตัว การรับรู้เกี่ยวกับทหาร เจตคติต่อการฝึกทหาร และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความเครียดของพลทหารกองประจำการพบว่า ปัจจัยด้านภาระความรับผิดชอบในครอบครัวของ

พลทหารกองประจำการใหม่ ที่มีภาระความรับผิดชอบในครอบครัว จะมีระดับความเครียดสูงกว่าพลทหารกองประจำการใหม่ที่ไม่มีภาระความรับผิดชอบในครอบครัว 1.83 เท่า บางคนมีบทบาทหน้าที่เป็นเสาหลักของครอบครัว มีภาระที่ต้องรับผิดชอบทั้งด้านค่าใช้จ่ายและความเป็นอยู่ขณะเข้ารับราชการ ภาระตกอยู่กับสมาชิกในครอบครัวที่ต้องช่วยเหลือดูแลกันเอง อันเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความเครียดได้มากกว่า คนที่ไม่มีภาระความรับผิดชอบในครอบครัว และสอดคล้องกับการศึกษาของชนันรัตน์ ชุตไธสง (2559) กล่าวถึงการปรับตัวของประชาชนในเหตุการณ์ความไม่สงบเขตพื้นที่เซฟตี้โซน ถนนรวมมิตร จังหวัดยะลา พบว่า การปรับตัวของประชาชนมีการปรับตัว 3 ด้าน คือ ด้านสังคม ประชาชนในเขตพื้นที่เซฟตี้ปรับตัวเพื่อให้ตนเองดำรงชีวิตท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ เดิมสามารถประกอบอาชีพได้ตลอดเวลา ก็ต้องเลือกเวลาที่ปลอดภัยมากขึ้น มีการทำงานโดยเพิ่มอาชีพเสริม และด้านการรักษาความปลอดภัย มีการติดกล้องวงจรปิดที่หน้าร้านหรือที่พักอาศัย คอยเฝ้าระวังว่ามีอะไรผิดปกติในบริเวณที่อาศัยบ้าง มีการวางท่อปูนซีเมนต์บริเวณหน้าร้านเพื่อป้องกันความรุนแรงจากเหตุการณ์ความไม่สงบ มีการวาดภาพที่ท่อปูนซีเมนต์เพื่อเพื่อให้ภาพลักษณ์ที่น่ากลัวกลับมาเป็นสีสันที่งดงาม

3.2 แนวทางการเตรียมความพร้อมของทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

3.2.1 การเตรียมความพร้อมด้านความรู้ วัฒนธรรมในพื้นที่และความรู้เฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางทหาร กองทัพเรือได้จัดการฝึกทบทวนกำลังพลเพื่อเตรียมผลัดเปลี่ยนหน่วย โดยแบ่งการฝึกออกเป็น 2 ชั้น คือ ชั้นการฝึกภาคที่ตั้ง และชั้นการฝึกภาคสนามแก่กำลังพล โดยเฉพาะการฝึกในเรื่องของการรบในเมืองและการรบในป่า การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การเข้าใจภาษาท้องถิ่นที่ใช้บ่อยและขนบธรรมเนียม

วัฒนธรรมท้องถิ่น 3.2.2 การเตรียมความพร้อมส่วนบุคคล ประกอบด้วย การเตรียมด้านร่างกาย ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่มีความจำเป็นต้องมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงอยู่เสมอ และเมื่อพบว่าตนเองเจ็บป่วยจึงรีบพบแพทย์ เพื่อรักษา และป้องกันไม่ให้เกิดอาการรุนแรงขึ้น การเตรียมการด้านจิตใจ การฝึกการควบคุมสติในการทำงาน เมื่อเกิดเหตุการณ์รุนแรงจะทำให้สามารถปฏิบัติงานได้ด้วยความระมัดระวังรอบคอบ วิธีการจัดการเมื่อตกอยู่ในสภาวะคับขัน การเรียนรู้วิธีการผ่อนคลายความเครียดและการตัดความกังวลใจขณะปฏิบัติงาน นอกจากนี้การมีสิ่งยึดเหนี่ยวที่ตนเองนับถือ จะเป็นกำลังใจต่อการปฏิบัติงานด้วย สอดคล้องกับเอกสารอ้างอิงกองทัพเรือทางด้านการแพทย์ (อทร.9301, 2556, หน้า 1-3) ที่กล่าวว่า นอกจากการมีอาวุธ ยุทธโศภณที่พร้อม และมีกำลังรบที่มีความเชี่ยวชาญชำนาญแล้ว ยังมีองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ การเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพของกำลังรบ การบริการสุขภาพเพื่อความพร้อมของกองทัพเรือ มีเป้าหมายหลัก คือ การดำรงรักษาพลหลังกายและพลังใจของกำลังรบให้สามารถปฏิบัติภารกิจได้จนบรรลุวัตถุประสงค์ ตามยุทธศาสตร์ของกองทัพเรือ การเตรียมการด้านความรู้ส่วนบุคคลกำลังพลที่ปฏิบัติหน้าที่สามารถเตรียมความพร้อมส่วนบุคคลตามความสนใจของตนเองเพื่อนำมาประยุกต์กับการทำงานได้ ทั้งความรู้ทางทหารและอุปกรณ์พิเศษต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ตนเอง การเตรียมทัศนคติในการทำงาน คือ ความเข้าใจในสถานการณ์ ความรุนแรงในพื้นที่ตามความเป็นจริง ทำให้ลดความกลัว ความกังวลใจทั้งต่อตนเองและครอบครัว การเตรียมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับด้านประเพณีวัฒนธรรมที่แตกต่างจากชาวไทยพุทธ เพื่อไม่ให้เกิดความรู้สึกแบ่งแยกหรือแตกต่างกัน นอกจากนี้การให้ข้อมูลด้านสวัสดิการที่ได้รับจะเป็น การสร้างแรงจูงใจแก่กำลังพล รวมถึงการสร้างคุณค่าในการทำงานของตนเอง การจัดการเกี่ยวกับครอบครัว

และเอกสารส่วนบุคคล การทำความเข้าใจกับครอบครัว ให้เข้าใจถึงลักษณะการทำงาน เพื่อลดความวิตกกังวลของครอบครัว มีการเตรียมแหล่งเงิน เมื่อครอบครัวประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ การหาบุคคลที่คอยให้ความช่วยเหลือครอบครัวเกิดภาวะฉุกเฉินหรือการพูดคุยกับผู้บังคับบัญชาให้ทราบถึงปัญหาของครอบครัว เพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน รวมทั้งการจัดการเอกสารต่าง ๆ ให้เรียบร้อยก่อนลงมาปฏิบัติงานในพื้นที่ ทั้งเอกสารของทางราชการและเอกสารส่วนบุคคล สอดคล้องกับการศึกษาของ สุกุลกาญจน์ นิยมพลอย (2564) ได้ศึกษากรอบแนวคิดความมั่นคงของชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง และสมรรถนะนายทหารสัญญาบัตร กองทัพบก ผลการวิจัยพบว่า ความมั่นคงแห่งชาติ มีความเชื่อมโยงกับภัยคุกคามรูปแบบเดิมและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ซึ่งปรับเปลี่ยนไปตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอันทำให้ผลกระทบต่อรูปแบบภารกิจของทหารหนึ่งในยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยในประเทศ คือ สมรรถนะที่สำคัญของนายทหารสัญญาบัตร กองทัพบก ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ ได้แก่ (1) ความเป็นผู้นำทางทหาร (2) ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติภารกิจ (3) ความรู้ความสามารถทั่วไป (4) การพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และ (5) ด้านการใช้ภาษา

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ทหารเรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรมีการปรับตัวทั้งด้านร่างกายและจิตใจให้เข้มแข็ง และหน่วยงานต้นสังกัดต้องมีแนวทางการให้คำปรึกษาครบทุกด้านอย่างทั่วถึง
2. เห็นสมควรให้กองทัพเรือได้จัดให้มีการฝึกอบรม เพื่อเตรียมความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจให้กับกำลังพลทหารเรือ ก่อนที่จะลงไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งแผนการฝึกควรปรับให้ทันสมัยเป็นปัจจุบัน เข้ากับบริบทของสังคมตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมในทุกเหล่าทัพเพื่อการบูรณาการ ให้เป็นไปในแนวทางที่เหมาะสม

2. ศึกษาบริหารการปฏิบัติหน้าที่ตามแนวชายแดนในทุกเขตพื้นที่ของประเทศไทยและจัดทำแนวทางการเตรียมความพร้อมให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่

เอกสารอ้างอิง

- กรมแพทย์ทหารเรือ. (2556). *ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพจิตและยาเสพติดสำหรับกำลังพลสายแพทย์*. กรุงเทพฯ: เอกสารการสอน.
- กองทัพเรือ. (2552). *แผนยุทธศาสตร์กองทัพเรือ 2553-2556*. วันที่ค้นข้อมูล 1 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงได้จาก http://www.navy.mi.th/ncd/main/knowledge/store_knowledge/p181209111635.pdf.
- ขจรศักดิ์ อินทเนตร และปราโมทย์ วงศ์สวัสดิ์. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความเครียดของพลทหารกองประจำการใหม่หน่วยทหารแห่งหนึ่งในจังหวัดพิษณุโลก. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 21(2), 231-240.
- เด่นเดชา ประทุมเพ็ชร. (2544). *สุขภาพจิตในกองทัพเรือ*. *วารสารนาวิกศาสตร์*, 48(12), 47-51.
- จิรพรรณ ชีรานนท์ และคณะ. (2545). *รายงานการวิจัยทางการคลังเพื่อนำไปสู่การจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมชายฝั่งในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต*. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชนันรัตน์ ชุตโรสง. (2559). การปรับตัวของประชาชนในเหตุการณ์ความไม่สงบเขตพื้นที่เขตใต้ชน ถนนวนมิตร จังหวัดยะลา. *ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*.
- ชิดชนก ชัยธนามี. (2552). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับกำลังขวัญในการปฏิบัติงานราชการสนาม 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) ของข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดน กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ (ค่ายนเรศวร) กรณีศึกษา กองกำลังการสนับสนุนทางอากาศ*. สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต, *หมวดวิชาการปฏิบัติงานตรง, ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.
- ประเวศ วะสี. (2543). *สุขภาพในฐานะอุดมการณ์ของมนุษย์*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพ.
- วราคม ทีสุภะ. (2527). *สังคมวิทยาเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- วีระ เชื่องศิริกุล. (2554). *จิตเวชศาสตร์ทหาร*. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*, 56(4), 339-344.
- สนธยา พลศรี. (2541). *สังคมวิทยาเบื้องต้น*. สงขลา: สถาบันราชภัฏสงขลา.
- สกลกาญจน์ นิยมพลอย. (2564). กรอบแนวคิดความมั่นคงของชาติ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และสมรรถนะนายทหารสัญญาบัตรกองทัพบก. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า*. 8(2564), 50-63.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2554). *เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจและสังคมไทยที่สำคัญ พ.ศ.2554*. กรุงเทพฯ: สำนักสถิติพยากรณ์.

- อภิรักษ์ แจ่มแจ่ม. (2553). การพัฒนาสมรรถนะและตัวชี้วัดของอาสาสมัครทหารพรานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้. รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, คณะรัฐประศาสนศาสตร์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Dawis, R.V. (1994). *The Minnesota Theory of Work Adjustment*. The Major Theories of Career Development, Choice, and Adjustment. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Kammeyer-Mueller; & Wanberg. (2003). Unwrapping the Organization entry Process: Disentangling Multiple Antecedents and Their Pathways to adjustment. *Journal of apply psychology*, 88(5). 779-794.
- Roy, C (1984). *Introduction to nursing: An adaptation model* (2nd ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

